

Ballonghallen där artilleriets spaningsballonger förvarades.

Ballonghallen

En mycket märklig träbyggnad. Avsedd till förvaring av de spaningsballonger som användes av artilleriets eldledare. År 1909 var förslaget till hur "Ballong- och befudfveavdelningen" i Boden skulle organiseras. Den vinschade spaningsballongen användes av artilleriets eldledare. Max höjd för ballongen var ca 1000 meter, men normal höjd var 600 meter. Ballonghallen blev sedan klar år 1914. 35 m lång, 10 m hög och 10 m bred. Ballongepoken tog slut på 1930-talet.

Byggnaden är den enda av sitt slag i Sverige och från 2001 förklarad som statligt byggnadsminne. Byggnaden användes idag som förråd.

Bakom hallen finns en berganläggning där man framställde vätgas för ballongerna.

Vägbeskrivning: Kör Rv 97 västerut från Boden. 1 km efter sista rondellen, kör höger vid värmeverket. Rakt fram i 2,3 km. Sväng höger och kör 400 meter.

RT 90: 7317845, 1766179

Tredje intendenturkompaniet, Int 3.

Intendentur innebär i huvudsak förvaltning och hushållning av förband. 1912 förlades en Intendenturskola till Arméns Intendenturförråd i Boden. I samband med detta byggdes också ett nytt kasernområde. Intendenturtruppernas förläggning i Boden blev trupperlagets största, och omfattade bageri, magasin för mjöl. Bröd, havre, hö och persedlar. Till kasernområdet tillkom senare även en kvarn, ett brödsädesmagasin och ett slakteri. Int 3 fanns mellan 1915 och 1950. Kompaniet uppgick 1950 i Norrlands trängregemente T 3 i Sollefteå.

Vägbeskrivning: Intendenturvägen, Boden

Havremagasinet i Boden ligger inom det som kallas Förplägnadsstationen. Magasinet rymde 1 920 ton säd.

Havremagasin

Inom Int 3 område finns också ett sädesmagasin. Dessa byggdes på fyra platser i landet för att försörja arméns hästar med mat: Hässleholm, Karlsborg, Östersund och Boden. Dessa finns kvar idag, men i annan funktion. Från uppförandet 1913 var magasinet centralmagasin för Övre Norrlands hästar. När hästarna minskade i antal, förvarades 1950-1970, havre för Livsmedelskommissionen i magasinerna, som hade plats för 1 920 ton säd. 1978 byggdes magasinet om till Kronförråd. Under 1990-talet var magasinet kartförråd för Militärområdet. Byggnaden är byggnadsminne och används sedan 2010 som konsthall.

Vägbeskrivning: Intendenturvägen, Boden. Nära bangården.

En av byggnaderna vid Tygstationen.

Tygstation/Norra Underhållsregementet

Den ibland något underliga militära logiken säger att ordet "tyg" i tygstation, står för vapen, och alltså inte alls tyg! Bodens tygstation startade 1906. År 1909 flyttade man in i en ny anläggning vid Trångforsen. Här förvarade, reparerade och vårdade man både handeldvapen och artillerimateriel för förbanden i Bodens fästning. Mellan 1912 och 1966

var namnet: *Arméns intendenturförråd i Boden, AIB*. Fem olika förbandsnamn kom senare, för att till slut heta: *Norra underhållsregementet, Uhreg N*, mellan 1993 och till nedläggningen 2001. Regementet hade avdelningar på en mängd platser i militärområdet.
Vägbeskrivning: Norrbottensvägen västerut. Ca 300 meter norr om bron över Luleälven.

Fortifikationshuset

Fortifikationen hade givetvis en nyckelroll i både fästningen och garnisonen. 1913 uppfördes ett fortifikationshus, påminnande om de övriga kanslihusen, i 1901 års typritningar. Fastigheten verkade som kansli för Övre Norrlands militärområdes byggnadskontor (ByÖN), Övre Norra byggnadsområdet (FortF/ÖN) och senare Fortifikationsverket.

Vägbeskrivning: Intendenturvägen 1, Boden

Minnesstenar

I Boden finns naturligtvis ett stort antal minnesmärken i form av minnesstenar och plattor. De flesta handlar om de olika regementenas närvaro i Boden. Här är listan över minnesmärken:

Minnessten över Norrlands signalkår

Minnessten över Arméns intendenturförråd

Minnesplatta för Garnisonssjukhuset

Minnessten över Norrbottens arméflygbataljon

Minnessten över Ing 3 vägbygge N Degerberget

Minnessten över Bodens ingenjörregemente

Minnessten för Ing 3 över Luleälv-olyckan 1915

Minnessten över fortifikationsbefälhavare och arbetschefer på Bodens fästning

Minnesplatta över Norrbottens artillerikår på kasernvakt

Minnessten över Bodens artilleriregemente

Minnesplatta över Norrbottens artillerikår på fd S 3 kasern

Minnessten över Norrlands luftvärnskår

Minnessten över Norrbottens regementes 350 års jubileum

Minnessten över kn Berglind i Regementsparken

Ett antal mindre stenar med regementschefsnamn i Regementsparken

Kungliga namnteckning finns lite varstans i Boden.

I Föreningen P 5, s utrymmen finner man de flesta av de pansarfordon, och fordon som tjänstgjort i Norrland.

Pansarföreningen, P 5

Föreningen P5 bildades 1994 för att bevara minnet av *Norrbottens pansarbataljon, P5*. Ambitionen är att ta reda på bl a fordon, uniformer, mtrl och reservdelar. Sedan 2012 finns fordonssamlingen inne på I 19 regementsområde. Besök är endast möjligt genom föransökan.

<http://www.foreningenp5.com/>

Hedenbron med sina gamla blockhus.

Blockhus

På båda sidor av vägen vid det södra brofästet på den gamla Hedenbron, finns två blockhus. De byggdes under Första världskriget, och är renoverade utvändigt. De skilde sig från "korvarna" genom att de bestod av två våningar. 16 soldater per blockhus. 40 st gevärsluggar i varje.

Vägbeskrivning: Kör Hedenbrovägen söderut och passera bron över älven. Blockhusen vid gamla brons västra landfäste.

RT 90: 7314033, 1766945